

Wedstrijdverlichting

Wat komt er allemaal kijken bij het aanleggen van kunstverlichting? En wat zijn de technische aspecten die nuttig zo niet noodzakelijk zijn om te weten? U leest het hier.

Normen

Bij officiële wedstrijden dient de gemiddelde horizontale (kunst)verlichtingssterkte in gebruikstoestand tenminste 200 lux te zijn. Specificaties:

- De gelijkmatigheid moet minimaal 0,6 zijn.
- De verblindingswaarde behoort 50 te zijn.
- De kleurweergave moet minimaal 60 Ra zijn.

De lichtmasten behoren minimaal 5 meter uit de grenslijnen te staan.

Meer informatie

Indien nodig kan de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) informatie geven.

NSVV: Postbus 539, 6710 BM, Ede. Telefoonnummer: 0318-695394. Zie ook www.nsvv.nl.

Lux en vuistregel

De in de NSVV-aanbevelingen vermelde lichtwaarde is de verlichtingssterkte die onder alle omstandigheden aanwezig dient te zijn. Dit heet de gebruikswaarde. Om de onvermijdelijke invloeden van veroudering, vervuiling, spanningsverliezen en productiemarges te compenseren, kunt u bij een nieuwe lichtinstallatie uitgaan van een 25 procent hogere lichtopbrengst. Dit is de zogenaamde nieuwwaarde index. Om een verlichtingsniveau van 200 lux (gebruikswaarde) te kunnen handhaven, gaat u in nieuwe toestand dus uit van een verlichtingsniveau van tenminste $1,25 \times 200 =$ circa 250 lux. Deze (vuist)regel is van toepassing op alle vormen van lichtinstallaties. Overigens hanteren leveranciers in hun offertes de nieuwwaarden.

Advies

Voor trainingsvelden kan de vereniging het best een verlichtingssterkte aanhouden van tenminste 75 lux (nieuwwaarde circa 100 lux). Hou bij dit soort lichtinstallaties rekening met 'matige gelijkmatigheid' en donkere vlekken die zich in de hoeken en aan de randen aftekenen. In dit verband is een opstelling met vier masten per veldzijde al een verbetering ten opzichte van drie.

Richtlijnen

Als een 'topwedstrijdverlichting' wenselijk is, bijvoorbeeld op het hoogste niveau met grotere aantallen toeschouwers en eventueel tv, kan de vereniging het best uitgaan van een lichtinstallatie met een gebruikswaarde van tenminste 300 lux (nieuwwaarde 375 lux). Door verbeterde lampen met een hogere lichtopbrengst en speciale schijnwerpers te gebruiken, kan tegenwoordig met hetzelfde aantal lampen per veld een hogere lichtintensiteit worden gerealiseerd.

Lichthinder

Gebruik, ter voorkoming van lichthinder, schijnwerpers waarbij de instellingshoek ten opzichte van de mast is aangepast. Bij moderne schijnwerpers staat het lichtvenster vrijwel evenwijdig aan het maaiveld. Ook kan een aangepaste (hogere) lichtpunthoogte de lichthinder terugbrengen. Meer informatie over lichthinder? Zie de NSVV-publicatie 'Algemene richtlijnen betreffende lichthinder'.

Voor het plaatsen van lichtmasten is toestemming van de gemeente nodig. Soms is ook een bouwvergunning vereist, waarbinnen de milieuwetgeving aanvullende eisen kan stellen aan de lengte van de masten, evenals aan de tijden van verlichting (zie Wet Milieubeheer). Om de eigendomsverhoudingen goed te regelen, kan het nodig zijn een recht van opstal te vestigen.